Č. 10045.

Pojištění úrazové: Podkladem pro vyměření pojistného je skutečný pracovní výdělek pojištěnce, třebas je nižší než směrné mzdy uvedené ve směrnicích vydaných zemským ústředním úřadem práce.

(Nález ze dne 30. září 1932 č. 13.334/30.)

Věc: František K. ve L. proti zemskému úřadu v Praze o úrazové příspěvky.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušují pro nezákonnost.

Důvody: Úrazová pojišťovna dělnická v Praze předepsala st-li výměry z 19. ledna 1928 a z 8. května 1928 z moci úřední z podniku: hospodářské stroje vyšší pojistné, a to za rok 1927 o 98 Kč 39 h a za rok 1928 o 96 Kč 60 h, než jak je přiznal st-l, totiž za rok 1927 částkou 27 Kč 21 h a za rok 1928 částkou 31 Kč 10 h. Tato zvýšení byla odůvodněna tím, že přiznané mzdy za práci nejsou úměrné rozsahu hospodářství st-lova, a že bylo proto nutno použíti obdoby paušálních sazeb, platných pro střední hospodářství.

V námitkách, podaných proti uvedeným výměrům namítal st-l, že jeho hospodářství má výměru větší než 50 ha, a že se proto paušální sazby na ně nevztahují. Uváděl dále, že v jeho výpočtu pojistného udaný počet osob a dnů, jakož i výše mzdy byly uvedeny správně. To potvrdily podle správních spisů obecní úřady ve L. a B. a částečně četnická stanice v H. ve své zprávě z 12. srpna 1929.

Nař. rozhodnutími zemský úřad v Praze námitkám st-lovým nevyhověl a v odpor vzaté výměry potvrdil v podstatě z těchto důvodů: St-l, který obdělává 51.5 ha pozemků, přiznal z používaných hospodářských strojů pojistné menší, než se platí z týchž strojů při paušálním pojištění při plošné výměře 45—50 ha pozemků. Rovněž mzdy zemědělského dělnictva, stanovené podle směrnic zemského ústředního úřadu práce, jsou mnohem vyšší než mzdy, které přiznal st-l. Počet osob zaměstnaných u parní mlátičky bez lisu jest podle přiznání st-le nižší, než jak jest uveden v dobrozdání odborných znalců zemědělské rady, které jest rozhodné, a nutno se jím říditi. Vzhledem k tomu, že přiznání st-lovo nelze považovati za srovnávající se se skutečností, jest odůvodněno použití obdoby norem pojištění paušálního. Předpis byl vydán z moci úřední, bylo tedy na st-li, aby dokázal jeho nesprávnost. Takového důkazu st-l nepodal, ač mu k tomu byla poskytnuta příležitost. Jeho námitky jest proto zamítnouti jako neodůvodněné.

O stížnostech na tato rozhodnutí podaných uvažoval nss takto:

Obě nař. rozhodnutí založena jsou na právním názoru, že obdobné použití paušálních sazeb, platných pro vyměření pojistného pro hospodářství střední velikosti, t. j. s pozemky ve výměře do 50 ha, jest odůvodněno i při hospodářství větším, jaké má nesporně st-l, již tehdy, když podnikatel přiznal ve výpočtu pojistného, předloženého jím pojišťovně podle § 21 úr. zák., nižší mzdy a menší počet osob zaměstnaných při hospodářských strojích, než jaké jsou stanoveny ve směrnicích zemského ústředního úřadu práce, resp. v dobrozdáních odborných znalců zemědělské rady, takže v takovém případě přiznání podnikatelovo již proto nelze považovati za srovnávající se se skutečností.

Stížnosti vytýkají nař. rozhodnutím nezákonnost a vadnost řízení. Dovozují, že podle zákona vyměřuje a platí se pojistné podle mezd skutečně vyplacených. Není ustanovení, podle něhož by zaměstnavatel byl povinen platiti aspoň mzdy podle směrnic zemského ústředního úřadu práce, a že by pojistné mělo býti vyměřováno podle těchto směrných mezd. Vycházel-li žal. úřad z názoru, že rozhodné jsou jakési ideální minimální mzdy, jest tento názor právně mylný, a nezjistil-li, jaké mzdy st-l skutečně zaplatil, jest řízení vadné.

Námitkám těmto nelze upříti oprávněnost. Základem pro vyměření pojistného jest podle § 16 úr. zák. pracovní výdělek pojištěnců, t. j. veškeré skutečné hmotné výhody, jichž se dostává zaměstnanci v důsledku jeho pracovního poměru. Pracovní výdělek zaměstnance může býti v konkrétním případě větší nebo menší, než jsou směrné mzdy uvedené ve směrnicích, vydaných k tomu příslušným činitelem, pro to které pracovní odvětví a ten který druh zaměstnání v něm. Z toho, že zemědělský podnikatel ve svém výpočtu pojistného, zaslaném pojišťovně podle § 21 úr. zák., uvede nižší mzdy svého zemědělského dělnictva, než jaké jsou obsaženy ve směrnicích, vydaných zemským ústředním úřadem práce, nebo že udá menší počet osob zaměstnaných při nějakém hospodářském stroji, než jak jest uveden v dobrozdání odborných znalců zemědělské rady, nevyplývá ještě jako logicky nezbytný závěr, že by proto již jeho údeje se nesrovnávaly se skutečností, neboť takové odchylky od směrnic, které uvádějí a podle své povahy uváděti mohou jen pravděpodobné průměrně placené mzdy dělnictva a počet osob u hospodářských strojů zpravidla zaměstnávaných, v konkrétním případě mohou se vyskytnouti a se skutečným stavem srovnávati. Ani ta okolnost, že st-l má hospodářství s pozemky ve výměře přes 50 ha, tedy větší než jsou hospodářství střední s pozemky od 45—50 ha, pro něž platí paušální sazby pojistného, neopravňuje o sobě k úsudku, že st-lem přiznaný nižší výpočet pojistného, než by činil podle těchto paušálních sazeb, se nesrovnával se skutečností, ježto není předem vyloučeno, že i v takovémto větším hospodářství mohou býti de facto placeny nižší mzdy a může býti zaměstnán menší počet dělnictva, než jak jest uvedeno ve směrnicích pro hospodářství střední velikosti.

Právní názor, z něhož vycházel žal. úřad v obou nař. rozhodnutích, nelze proto uznati správným. Vycházeje pak z tohoto nesprávného právního názoru žal. úřad opominul zjistiti výši st-lem skutečně vyplacených mezd jako základ pro správný výpočet pojistného, v čemž nutno spatřovati stížnostmi právem vytýkanou podstatnou vadnost řízení.

— — — — —

Č. 10.046.

Samospráva obecní, okresní a zemská. — Zdravotnictví: I. * Kompetenční předpis § 5 odst. 4 zák. č. 77/27 o nové úpravě finančního hospodářství svazků územní samosprávy nevztahuje se na odvolání z výměry přirážek svazků územní samosprávy předepsaných pro dobu před účinností zákona. — II. * Pro rok 1927 nelze předepsati na základě daně z vyššího služného pro tento rok stanovené zdravotní přirážku.

(Nález ze dne 30. září 1932 č. 14261.)